

a půl míle odtamtud jsem zajel do hradu s komendou zvaného Althaus, kde se uctívá svatá Barbora. Mají tu jednu paži a část hlavy této blahoslavené panny a koná se tu mnoho poutí. Odtud jsem se plavil po řece Visle do místa vzdáleného jednu míli od Toruně na ostrůvek, kde kdysi v dobách, kdy celé Prusko bylo pohanské, postavili němečtí rytíři v bílých pláštích své první obydlí na velkém listnatém dubu stojícím na břehu řeky. Ze dřeva vystavěli hrad a obehnali ho příkopem napájeným z řeky. Díky své odvaze a s pomocí tohoto hradu, jenž sloužil jako základna, dobyli celou pruskou zem a obrátili ji na naši víru. Toto místo se jmenuje Althaus.

Item, z Toruně jsem se jel rozptýlit do několika hradů a měst v okolí patřících německým rytířům. Poté co došel můj glejt, přešel jsem řeku Vislu a vstoupil do Polského království. Dorazil jsem do jednoho ohrazeného města jménem Kalisz, v němž jsem se setkal s králem Polska a Krakova⁹¹, který se právě sám vrátil z honu ve svých lesích, a strávil jsem u něj osm dní během velikonočních svátků.

Item, tento král mi prokázal čest a pěkně mě přivítal a jednoho slavnostního dne dal vystrojit úžasnou a krásnou večeri. Posadil mě ke svému stolu, při odchodu mi dal zlatý pohár ozdobený svými erby a nechal mě, abych napsal pověřovací dopisy pro francouzského krále. Stálo tam, že si na něj coby nejkřesťanštějšího krále stěžuje, protože zatímco všichni křesťanští králové k němu vyslali poselstva poté, co byl nově jmenován jako křesťanský král, francouzský král to neudělal. Z Toruně je to do Kalisze dvacet dva mil.

Item, z Kalisze jsem se vydal na cestu k českému králi. Polský král mě nechal vést ze svých zemí přes Slezsko, které mu patřilo⁹², až jsem dojel do jednoho velmi krásného a bohatého obchodního města zvaného Vratislav⁹³. Z prvně jmenovaného města je to do Vratislavi osmáct mil.

Item, z Vratislavi ve Slezsku jsem jel do jednoho ohrazeného města jménem Svídnice, které se nachází šest mil od Vratislavi. Tam jsem

⁹¹ Vladislav II. Jagelonský (1351–1434), původně litevský kníže Jogaila, se stal polským králem roku 1386 po křtu a svatbě s dědičkou polského trůnu Hedvikou (Jadwigou).

⁹² V rkp. (2) je to správně opraveno na „*keré patří českému králi*“.

⁹³ V orig. *Bresseloen*, z německého Breslau.

se setkal s vévodou Ludvíkem Břežským⁹⁴, který mě velmi slavnostně a čestně pohostil, dal mi svůj rád a přijal do společenství Rudenband, které má dobře sedm set rytířů, panošů a stejně tak vznešených dam a kterého byl on hlavou⁹⁵.

Item, z města Svídnice ve Slezsku jsem vjel do Českého království a projel několika městy, o kterých se pro stručnost nebudu zmiňovat. Přijel jsem tak do Prahy, což je hlavní město Českého království, ležící na řece. V tomto městě jsem se setkal s králem Janem⁹⁶ a královnou a trávil u nich jedenáct dní. Ze Svídnice do Prahy je to dvacet šest mil.

Item, Praha je veliká a bohatá, jsou v ní dvě města, jedno staré a druhé nové. V tom novém je vysoká věž, na které jsem viděl v doprovodu krále velmi vzácné relikvie, které se ukazují lidem jednou do roka, jako je hrot ze Svatého kopí a jeden z hřebů našeho Pána a několik hlav z těl svatých. Viděl jsem tam takové množství lidí, že podle svědectví některých rytířů a panošů jich mohlo být dobře čtyřicet tisíc.

Kaple Božího těla na Novém Městě pražském na Sadelerově prospektu z počátku 17. století. Na tomto místě se Guillebert účastnil slavnostního ukázání ostatků.

⁹⁴ Ludvík II., vévoda z Lehnice a z Břehu (vládl 1399–1436).

⁹⁵ Jedná se o tzv. bratrstvo „*obojku honičiho psa*“, které Ludvík II. založil roku 1413. Guillebert používá zkomolený výraz *l'ordre et compagnie du roy de Land*.

⁹⁶ Samozřejmě šlo o Václava IV.

Item, celé království bylo rozděleno na dva tábory kvůli jednomu kazateli jménem Hus a většina šlechty vedla válku proti králi a královně. Do té země jsem přijel, ale zase ji rychle opustil, abych neupadl do žádného nebezpečí.

Item, z města Prahy jsem odjel do rakouského vévodství k vévodovi. Přijel jsem k jednomu opevněnému městu jménem *Berch*⁹⁷ v Čechách, které leží sedm mil od Prahy. Jsou tam doly na stříbro patřící českému králi.

Roku tisíc čtyři sta třináct, jakmile jsem se vrátil z rejzy v Prusku, jsem odjel do Anglie na cestu ke svatému Patrikovi. Tu jsem však tehdy nemohl vykonat, neboť mě v Anglii zadrželi a uvěznili. Z tohoto věznění jsem byl Bohu díky osvobozen a propuštěn díky svým dobrým přátelům, ale byl jsem tam tak dlouho, že jsem se nemohl účastnit obléhání Arrasu, ke kterému tehdy došlo.

Roku tisíc čtyři sta patnáct jsem byl v bitvě u Ruisseauville⁹⁸ zraněn do kolena a na hlavě a ležel jsem s padlými na bojišti. Ale během jejich prohledávání mě zajali, určitou dobu drželi a pak mě odvedli do jednoho blízkého domu s deseti nebo dvanácti dalšími raněnými zajatci. Během nového útoku, který provedl vévoda brabantský, se rozhlásilo, že má každý zabít své zajatce. Někdo proto zapálil dům, ve kterém jsme byli my ranění, aby se s námi rychleji vypořádali. Já jsem se ale díky Bohu odplazil po čtyřech mimo oheň a zůstal jsem tam, dokud nepřišli naši nepřátelé Angličané. Pak jsem byl znovu zajat a prodán pánovi z Cornwallu. Pokládal mě zřejmě za nějakého velkého pána, protože jsem byl díky Bohu dosti slušně oblečen, podobně jako během svého prvního zajetí. Tak mě odvedli do Calais a odtud do Anglie až do té doby, než zjistili, kdo jsem. Musel jsem pak zaplatit výkupné, což mě stálo dvanáct set écus ve zlatě a jednoho koně v ceně sto franků. Při odjezdu mi onen pán z Cornwallu daroval dvacet noblů⁹⁹, abych si mohl koupit novou zbroj.

Roku tisíc čtyři sta šestnáct jsem po návratu z vězení jel k panu vévodovi Janovi do Burgundska. Dal mi úřad hejtmana hradu ve městě

⁹⁷ Kutná Hora (z něm. Berg – hora).

⁹⁸ V orig. *Rousseauville* neboli bitva u Azincourtu (25. října 1415).

⁹⁹ Zlatá anglická měna v oběhu od roku 1412 (1 noble obsahoval cca 7 g zlata).

Sluis, který jsem z Boží milosti držel dalších třicet let. Odtud jsem se vrátil k panu vévodovi Filipovi, tehdy hraběti z Charolais. Spravoval „tamější území“¹⁰⁰ ve jménu svého otce a dal mi úřad *des divines provisions*¹⁰¹. S ním jsem potom byl neustále až do doby, kdy se dozvěděl o smrti svého otce, pana vévody Jana. Když se pan vévoda Filip stal vévodou burgundským, poslal mě spolu s biskupem z Arrasu k anglickému králi do Mante¹⁰² na diplomatickou misi, jejímž cílem bylo vyjednat mír mezi francouzským a anglickým králem. Tento mír byl uzavřen v oné době, o které vám tu vyprávím.

Roku tisíc čtyři sta dvacet jsem byl s panem vévodou Filipem při obléhání Montereau, kde vyzvedl tělo svého otce pana vévody Jana a nechal ho převézt do Burgundska. Pak jsem se účastnil obléhání Melunu, které trvalo pět měsíců. Tehdy mi byla po smrti prvního

Hrací karty z 15. století s vyobrazením dvorských úředníků.

¹⁰⁰ Toto označení (v orig. *marches de pardecha*) znamenalo severní území pod burgundskou nadvládou, tj. Flandry, Artois apod.

¹⁰¹ Definováno jako „úřad pro řízení duchovních záležitostí vévodského domu“. Guillebert měl zřejmě na starost materiální zajištění mší na Filipově dvoře.

¹⁰² Dnešní Mante-la-Jolie.

Hlavní cesty Guilleberta de Lannoy I

➡--- 1410

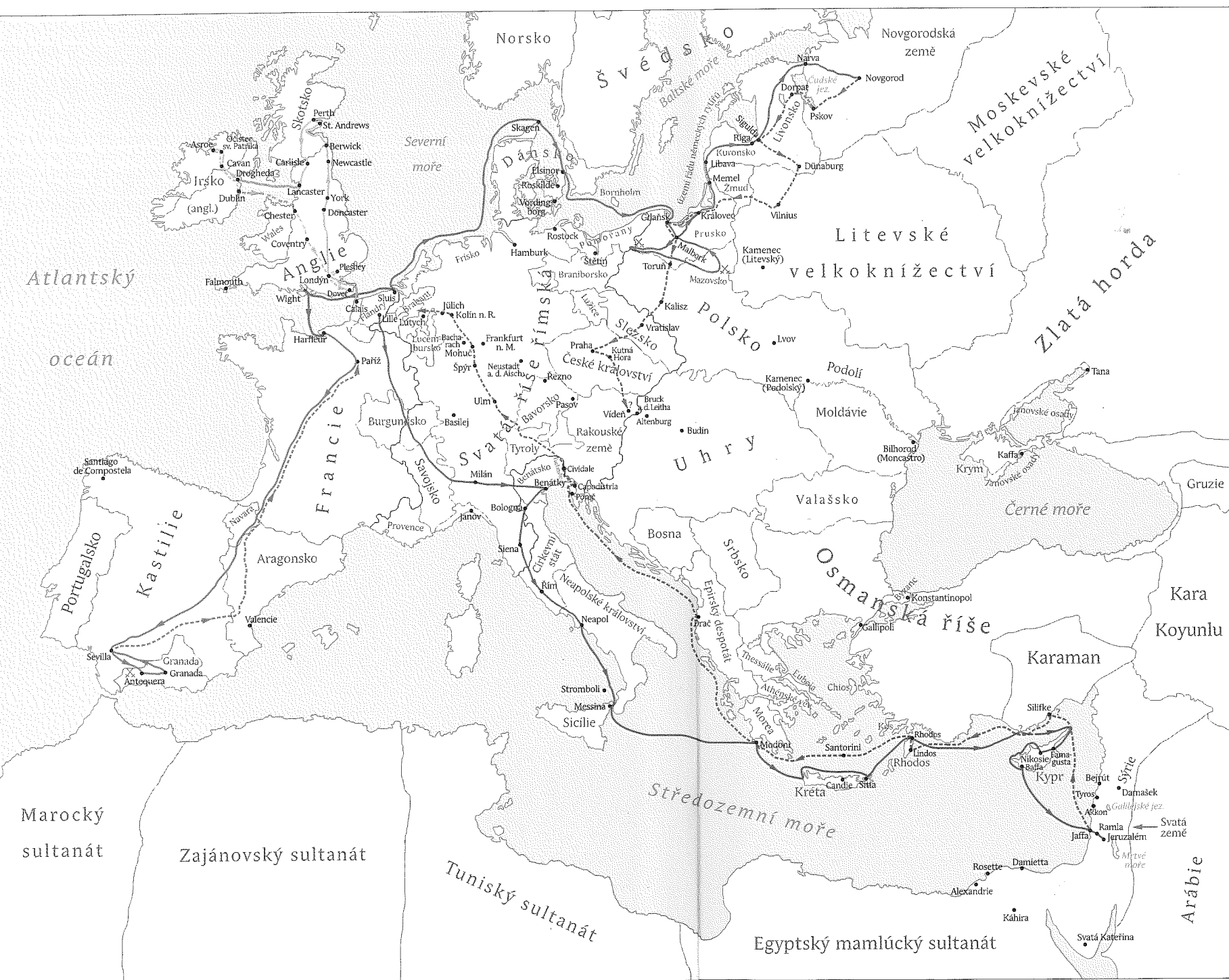
➡--- 1413

➡--- 1430

➡--- 1446

×× místo, kde se
Guillebert zú-
častnil bojů

?? nejistý průběh
cesty

(pro cesty v letech
1421–1423 a 1428
viz zadní před-
sádku)

*Mesire guillebert de lannoy frere
Willermat C. E. Duchienmes*

Guillebert de Lannoy

CESTY
A POSELSTVA

K vydání připravili

Jaroslav Svátek, Martin Nejedlý,
Olivier Marin a Pavel Soukup

ems
SCRIPTORIVM

Praha 2009